

Csehszlovák muzsika

S Z E G E D E N

Nagy jelentőségű

kulturális esemény színle-
lye lesz hétfőn Szeged váro-
sa. A Csehszlovák Kultúra
és a magyar Filharmonia
rendezésében a szegedi Fil-
harmonikus Zenekar Vaszy
Viktor vezetésével — Ma-
gyarországon először egész
estét betöltő műsor keretében
— mutatja be a klasszikus
és mai csehszlovák zenemű-
vészet remekét. A rendező
szervek célja az volt, hogy
cseh és szlovák zeneszerzők
műveit egyaránt megismerje
a szegedi közönség, amely így
először fog keresztmetszet-
szerű képet kapni a csehszlo-
vák zenéről.

A cseh zene fejlődése —
már a történelmi és társadal-
mi viszonyok hasonlósága
miatt is — számos rokonvó-
nást mutat hazai muzsikánk
alakulásával. Sok kiváló
nyugati muzsikus fordul meg
az országban és Prága zenei
élete szerves része az európai
zenekultúrának; ugyanakkor
gazdagon virázik a népzene,
a népdal és a népi hang-
szeres muzsikálás is. A cseh
fúvósok például már a 15.
században hazaiuk határán
túl is ismertek. Nem véletlen
a cseh nép különleges érde-
ke a fúvós-hangszerek iránt
és a mai csehszlovák fa- és
rézfúvósok világhíre évszáz-
ados fejlődés eredménye.

Prága városa művelődés
szempontjából sokkal sze-
rencsesebb helyzetben van,
mint a mi sok háborús pusztí-
tást és másfél százados tör-
rök megszállást elszenvedő
Pest-Budánk, így a tervszerű
és módszeres zenei oktatás is
több mint 100 esztendővel
korábban indulhat meg, mint
nálunk. Igaz, hogy e műve-
lődés eredményeként a 18.
század elején születő és fei-
lődő zeneművész garda nagy
részét a hazai zenei élet még
nem tudja megfelelően fog-
lalkoztatni: annál fontosabb
szerepet kapnak ezek a zene-
szerzők, hangszerek művé-
szek és karmesterek a külön-
féle európai zenecentrumok-
ban. A legkiválóbbak, élükön
Johann Stamitz-cal, a klasz-
zikus zenekari stílus úttörői,
az új szimfonikus zene for-
máljainak, a zenekar új tech-
nikájának forradalmi újítói
lesznek. De nemcsak technikai
újítások, hanem a rokokó-
zene felületes, könnyed, túl-
finomult hangját friss egész-
séges népi hangvétellel itat-
ják át.

Csehországban is — mint
Közép- és Kelet-Európa an-
nyl más országában — a
francia forradalom, a felvilá-
gosodás eszméinek hatása
alatt indul el nemzeti kultú-
ráért folytatott harc. Irók,
költők, muzsikusok döbben-
nek rá, hogy a művészet is
eszköz a nép felemelkedé-
sért folytatott küzdelemben
és az idegen elnyomás elleni
harcban. Mint egyik legna-
gyobb muzsikusuk, Antonin
Dvorák mondta: „a művész-
nek is van hazája, amelyért
szilárd hittel és forró szívvel
kell harcolnia”.

A szilárd hithez

és forró szívhez azonban
még nagy kitarítás is kellett,
hiszen a nagyszabású nemze-
ti zeneművészet megteremté-
séhez előbb biztos és szilárd
alapot kellett teremteni. Ki-
váló pedagógusok, elméleti
szakemberek és hangszere-
művészek segítik a hazai ze-
neművészet kibontakozását, a
zenei képzést és nevelést.
Már 1811-ben meeszületik a
prágai konzervatórium, és
ugyanakkor a nemzeti nyel-
vű színielőadás is segíti a népi
és népies muzsikálás fei-
lődését és terjedését. Különösen
figyelemre méltó mindez, ha
visszagondolunk arra, hogy
ugyanabban az időben a ma-
gyar színielőadás milyen tra-
gikus helyzetben volt, és a
magyar zenepedagógia nehéz-
ségei csak 70—80 évvel ké-
sőbb oldódnak meg.

Ebből az egészséges talai-
ból bontakozott ki a cseh
zene két legnagyobb alakjá-
nak: Bedrich Smetanának és

Antonin Dvoraknak a mű-
vésze.

Smetana

parasztye-
rekből lett
a cseh Nemzeti Színház igaz-
gatója és karnagyja, emellett
zeneszerző, zenekritikus, kö-
rusvezető és zeneegyesület
irányítója. Valóban minden
erejét és sokoldalú tehetségét
a nagy ügy szolgálataiba ál-
lítja. Esménye és barátja
Liszt Ferenc, akinek nem-
csak a szimfonikus zenéje
volt számára követendő pél-
dalkép, de mély ember-
sége, meg nem alkuvó forra-
dalmi magatartása is döntő
hatással volt Smetanára. Ér-
dekes, hogy Smetana, aki ra-
jong a népzeneért, a népmű-
vészetért, csak ihletet merít
a népdalból, közvetlenül nem
használja fel azt műveiben.
Ugyanakkor megihletti őt a
többi szláv nép muzsikája is
és ebből az oly gazdag és
bőséges népi taláiból szök-
ken virágba az ő egyéni, sa-
játos és sokoldalú művészete.
Számos operája, dala, karmű-
ve és szimfonikus költemé-
nye közül nálunk is népsze-
rűvé vált az „Eladott meny-
asszony” c. vígoperája és a
„Hazám” c. 6 részből álló
szimfonikus költemény egykí-
tetele, a „Moldva”. Míg az
előbbiben az egészséges népi
humortól duzzadó vidám mu-
sikálás ragad magával, a
Hazám egyes tételeinek hősi
pátosza, mély és sokrétű ér-
zelemvilága, nagyszerű ter-

mészetábrázolása a szerző
hazaszeretetének igazi tü-
körüke.

Dvorak

nemcsak tanít-
ványa, de sok
tekintetben követője is Sme-
tanának. Keményebb, robosz-
tusabb egyéniség, aki
ugyanakkor amikor szorosan
kapcsolódik a népzenehez,
Smetanánál intenzívebben
teszi magáévá az európai ze-
ne eredményeit. Demokratiz-
mus és hazaszeretét Dvorak
muzsikájának az alapja, akár
operáinak témáit vizsgáljuk,
akár szimfonikus és kamara-
zenéjének eszméi tartalmát
elemmezzük. Még a nálunk oly
népszerű „Új világ” szimfo-
nia sem amerikai zene, mint
sokan állítják, hanem az
amerikai környezet hatásaira
érzékenyen reagáló művész
benyomásainak és egyben
győrtő honvágyának nagy-
szerű művészi megnyilatko-
zása.

Dvorak érdeme és jelentő-
sége: akkor is realista művész
maradt, akkor is egészséges,
természetes és optimista volt
muzsikája, amikor a század-
forduló táján, a kapitalizmus
válságának idején, a társa-
dalmi ellentmondások követ-
keztében az európai muzsi-
kusok nagy része elszakadt
a valóságtól, zenéjük hangja
vagy különködő, vagy felü-
letesen csillogó, vagy méla-
búsán pesszimista lett.

(Folytatjuk.)

Dr. Káldor János

SPORT

Vasárnapi sportműsor

LABDARUGÁS

SZEAC-stadion: háromne-
gyed 12 órakor SZEAC II.—
Újpesti Dózsa II., tartalék-
bajnoki, Hegedűs (Serge, Ki-
rály), fél 2 órakor SZEAC—
Újpesti Dózsa, NB I, Pósa
(Radó, Lesán).

SZAK-pálya: fél 9 órakor
Sz. Építők—HMTE, ifjúsági,
Bokor (Szegedi), negyed 11
órakor Sz. Építők—HMTE
NB III, Szarvas (Szegedi,
Vida).

Szörög: fél 12 órakor Szörög—
Bácsalmás, ifjúsági,
Borbola (Gazdag, Harkai),
fél 2 órakor Szörög—Bácsal-
más, NB III, jv. más megyé-
ből (Szeghő, Szopori).

Dorozma: fél 12 órakor
Dorozma—Sz. Spartacus—
Vasas ifjúsági, Ókrös (Péter,
Knapp), fél 2 órakor Dorozma—
Sz. Spartacus—Vasas, NB
III, jv. más megyéből (Gé-
czy, Dukai).

Juta-pálya: 8 órakor Sz. Jut-
a—Alsóváros, ifjúsági, So-
mogyi (Fodor, Párkányi), 10
órakor Sz. Jut-
a—Alsóváros, megyei I. oszt., Jurka (Rác,
J., Udvarhelyi).

Vasutas-pálya: fél 9 órakor
Postás—SZAK, ifjúsági, Vör-
ös B. (Tárkány), fél 11 óra-
kor Postás—SZAK, I. oszt.,
Kuhn (Tárkány, Vörös B.).

UTC-pálya: 9 órakor Újsze-
ged—MÁV MAK, ifjúsági,
Bodor (Kozár, Márton), há-
romnegyed 11 órakor Újsze-
ged—MÁV MAK I. oszt. Ács
I., (Tóth F., Vadas).

Kinizsi-pálya: fél 9 órakor
Móráváros—Kiszombor, ifjúsági,
Pintér I. (Sári, Mózes),
10 órakor Móráváros—Kis-
zombor, I. oszt. Göttfert (Szó-
ke J., Salánki).

Textilművek-pálya: fél 9
órakor Sz. Textil—Kistelek,
ifjúsági, Ábrahám (Csuri,
Pintér K.), fél 11 órakor Sz.
Textil—Kistelek, I. oszt.,
Csepregi (Kovács A., Spitzer).

Dózsa-pálya: fél 9 órakor
Sz. Dózsa—H. Spartacus, if-
júsági, Miskolci (Kókai, He-
gedűs), negyed 11 órakor
Sz. Dózsa—H. Spartacus, I.
oszt., Prónai (Vadász, Bár-
dos).

ASZTALITENISZ

Textiles—Bp. Egyetértés NB
I-es férfimérkőzés, Szakszer-
vezeti Székház, Tolbuhin sgt.
fél 10-től.

CSELGÁNC

Országos ifjúsági cselgáncs-
verseny a Bp. Vasas, a Kec-
keméti Dózsa és a SZEAC
ifjúsági csapata között, Ró-
kusi Tornacsarnok, 10 órától.

KOSÁRLABDA

A Rókusi Tornacsarnok
músora: SZEAC—Duna Cipő-
gyár NB II-es női mérkőzés,
negyed 3. Postás—MÁVAG
NB II-es női mérkőzés, fél 4.
SZEAC—MÁVAG NB I-es
férfimérkőzés, háromnegyed
5 órakor.

KÉZILABDA

Pedagógiai Főiskola—Cső-
mőri SK férfi osztályozómér-
kőzés az NB II-be jutásért,
Pedagógiai Főiskola udvara,
2 óra.

TEKE

Postás—Kecskeméti Gép-
gyár NB I férfi, Postás-pálya,
1 óra. SZAK—Z. Danuvia NB
I-es női, SZAK-pálya, fél 12.
Ruhagyári-Csepe NB I-es női,
Ruhagyári-pálya 1 óra. UTC
—Bp. SZÉL. NB I-es női,
SZAK-pálya, fél 2. SZVSE—
Z. Danuvia NB II-es férfi,
Vasutas-pálya, 12 óra. Sparta-
cus—Vasas—Bp. Láng-gyár,
NB II-es férfi, SZAK-pálya,
4 óra.

— Filmmatiné lesz vasár-
nap délelőtt 10 órakor a
Szabadság Filmszínházban.
Dr. Móczár László mutatja
be saját készítésű, Szegeden
még eddig nem játszott szí-
nes természetfilmet. Külön
érdeklődésre a filmbemutató-
nak, hogy a Tiszavirág című
film készítésénél Csongor
Győző szegedi múzeumi kut-
tató is közreműködött.

Röviden....

1957. november 23., szombat

MOZIK

Szabadság: Fél 6, fél 8 órakor:
A test őrdőge. — Francia film.
Csak 16 éven felülieknek. Novem-
ber 27-ig.

Vörös Csillag: Fél 6 és fél 8
órákor: A császár parancsára. —
Uj magyar film, November 27-ig.

Fáklya: Fél 6 és fél 8 órákor:
Mese a mozikban. — Magyarul be-
szelgő színes szovjet mesefilm.
November 24-ig.

POSTÁS MOZI

6 órakor: San Salvatore. Nyu-
gatnémet film.

DUGONICS MOZI

Építők Művelődési Otthona
Kossuth Lajos sgt. 53.

Oké Nérő. Olasz film. Kisérő-
műsorral. Előadások kezdete: 5
és 7 órakor.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Déltűn 3 órakor: Egy éj Ve-
lencében. — III. Diákberlet.
Este fél 8 órakor: Elő holttest.
— Déryné-berlet.

KAMARASZÍNHÁZ

Este 7 órakor: A nagy nő.

MUZEUM

Fehértő élővilága. Móra Ferenc-
emlékkiállítás Szeged és a ma-
gyar Irodalom 1848-tól napjaink-
ig. Gyermekjátékok egykor és
most (Roosevelt tér). Nyitva hét-
fő kivételével mindennap de. 10-
től este 18 óráig. Múzeumi Kép-
tár (Horváth Mihály u. 5.) nyitva
hétfő kivételével mindennap de.
14 órától 18 óráig.

KÖNYVTÁRAK

Somogyi Könyvtár

Központi könyvtárban kölcsön-
zés hétköznapokon de. 10—12, és
du. 2—6-ig. Olvasótermi szolgálat
hétköznapokon de. 10-től este
7-ig.

A Járasi Könyvtár Széchenyi tér
1. szám alatti helyiségében fel-
nyitott részére: hétfőn, szerdán
és pénteken, az ifjúság részére.
Kedden, csütörtökön és szom-
baton 10—12, déltűn 2—6 óráig
tart könyvkölcsönzési szolgálá-
tot.

A főkönyvtárak a szokott he-
lyen és időben folytatják köl-
csönzési munkájukat.

Egyetemi Könyvtár

Kölcsönzés: hétfőn 11 órától 17
óra 45 percig. Keddtől péntekig
12 órától 17 óra 45 percig, szom-
baton 10 órától 12 óra 45 percig.
Olvasóterem: nyitva hétfőn 14
órától 19 óra 45 percig, keddtől
szombatig 10 órától 19 óra 45 per-
cig és vasárnap 9 órától 12 óra
45 percig.

A Juhász Gyula Művelődési
Otthon könyvtára.

Mindennap — péntek kivételé-
vel — déltűn 1—6 óráig. Köl-
csönzés mindenkinek.

ALLATORVOSI INSPKCIOS

SZOLGALAT

Szeged város területén

November hó 23-tól november
hó 30-ig este 6 órától reggel 6
óráig (vasárnap nappal is) első-
segély és nehézségi esetére in-
spekciós Palotás Gyula állami ál-
latorvos, lakása: Partizán u. 7.
Telefon: 48-91. Az állatorvos ki-
szállításiáról a hívó fél köteles
gondoskodni.

KETTŐS GYILKOSSÁG

ASÓTHALMAN

Kettős gyilkosság történt
Asóthalom V. kerületében.
A tizenhárom esztendőes Kiss Fe-
renc, amit hazatér, verbe-
fagyva találtak a kamrában ne-
velőszülők, Katona Jánosné és
Katona János. A megremült
gyerek a látottakat azonnal
jelentette a rendőrségnek, aköz-
ben azonban, míg ő odajárt, a
tanyába érkezett Sebők Imre,
Asóthalom V. ker. 673. szám
alatti lakos, aki korábban tíz
évig közös háztartásban élt
Katona Jánosnéval. Látna, hogy
a két havtan éven fölül ház-
pár verbe-fagyva fekszik, vilá-
gossá vált előtte, hogy Kossu-
nánét férje ölte meg a kamrá-
ban lévő szerszámokkal, ame-
lyek még véresek voltak. Se-
bők azt is látta, hogy bár Ka-
tona a gyilkosság után öngyl-
kosságot követett el, önmagát
is fejbavarta a baltával, azon-
ban nem halt meg, még életben
volt. Ekkor Sebők felemelt egy
baltát és többször fejbavarta
vele Katona Jánosné, akit a
rendőrség megérkezése után be-
szállították a Sebészeti Kórhá-
zba, de rövidre rá meghalt.
A megyei rendőrkapitányság
Sebők Imre szándékos ember-
ölés bűntette miatt őrizetbe
vette és megindította ellene a
bűnvádi eljárást.

MA NYÍLIK MEG

A GALAMBKIÁLLÍTÁS

Lapunk tegnapi számában
hírt adtunk róla, hogy Sze-
geden megrendezik az Euró-
pát átrepült galambok kiál-
lítását. A kiállítást ma déltűn
4 órakor nyitják meg a
Postás vívőtermében (Sze-
ged, Kossuth Lajos sugárút
4. szám).

FELHŐS IDŐ

Az Atlanti-óceán felől a
brit-szigeteken át megerősö-
dött az enyhe levegő be-
áramlása szárazföldünkre és
emelt Franciaország északi
részén, Hollandiában, Bel-
giumban, Dániában már eső-
zések vannak. Kelet-Európá-
ban továbbra is hideg az idő.
Az Urál-hegység vidékén
változatlanul mínusz 25, mí-
nusz 30 fokos fagyok van-
nak hajnalban. Közép-Euró-
pában a derült égből okozta
erős kisugárzás következté-
ben fokozódott a hajnali le-
hűlés. Németországban, Len-
gyelországban általában mí-
nusz három, mínusz nyolc
fokig hűlt le a levegő.

Várható időjárás szom-
baton estig: keleten is felhő-
sebb idő. A reggeli és dél-
előtti órákban több helyen
párásság, köd. Mérsékelt,
időnként élénkebb déli, dél-
nyugati szél. Az éjszakai le-
hűlés mérséklődik. A nap-
pali hőmérséklet alig válto-
zik.

Legmagasabb nappali hő-
mérséklet szombaton egy-
négyszáz fok között.

— MÁRKIZMUS ES ERKOL-
CSI NORMÁK címmel rendez-
elődött hétfőn este a Juhász
Gyula Művelődési Otthonban a
TTTT szegedi szervezete. Az elő-
adást Heller Ágnes, a filozófiai
tudományok kandidátusa tartja.
A budapesti Tánácsos Mihály
Körben nemrég érdekes és
magasszínvonalú vita zajlott le
ugyanerről a kérdéssel színtén
Heller Ágnes előadása alapján.

— A Collegium Artium és a
Collegium Polytechnicum, vala-
mint az egészségügyi kollé-
gium, — a szegedi egyetemek
együttműködésének további jele-
ként — a jövő hét folyamán kö-
zös rendezésben indulnak meg.
A művészeti, politikatudományi és
egészségtudományi előadásszo-
rtaikat mindkét egyetem hallga-
tói látogathatják.

"KINAI UTIRAJZOK"
CÍMŰ KIÁLLÍTÁS
NYÍLIK SZEGEDEN

A Kultúrkapcsolatok Inté-
zete, a Múcsarnok és a Móra
Ferenc Múzeum Vince La-
jos festőművész »Kínai uti-
rajzok« című kiállítását ren-
dezi meg Szegeden. A kiál-
lítás ünnepélyes megnyitá-
sára holnap, vasárnap déltűn
11 órakor kerül sor a múzeumi képtár Horváth
Mihály utcai épületében.
Megnyitó beszédet mond: dr.
Kisdégyi Ferencné műtörté-
nész.

— A Szegedi Galambsport Egye-
sület vezetősége közli a nagykö-
zönséggel, hogy a Szegedi Pos-
tás Sportkör vívőtermében szom-
baton és vasárnap sorra kerülő ki-
állításán csak postagalambokat
mutatnak be, a világhírű magas-
kerülő és díszgalambokat nem
állítják ki. A szegedi magaske-
rülő és díszgalambok ezután
sorra kerülő kiállításáról időben
tájékoztatták a közönséget.

x Figyelem! Az Építők Rókusi
kultúrtervének (Kossuth L. sgt.
53.) klubhelyiségeiben minden
csütörtökön, szombaton és va-
sárnap zenés vacsorák vannak.
Zene: Bruckner—Dékány.

x A Postás Művelődési Otthon-
ban november 23-án, szombaton
este 8 órakor műsoros Katalin-
bál. Minden érdeklődőt szívesen
lát a vezetőség.

x Kereskedelmi, Pénzügyi és
Vendéglátóipari Dolgozók Szak-
szervezetének Központi Kultúr-
otthon Könyvtára (Tolbuhin su-
gárút 14.) nyitva: kedd. csütörtök,
péntek déltűn 4—7 óráig. Könyv-
köcsönzés mindenkinek díjtala-
nul.

Rostkendertermelők!

Az 1957—58. gazdasági évre ismét
kedvezőek a rostkenderárak.

1. Újonnan megállapított kenderárak:

	Lombmentes	Lombos
	rostkenderkörö	
	Ft/q	Ft/q
Különleges minőség	135.—	—
I. osztályú minőség	125.—	113.—
II. osztályú minőség	90.—	81.—
III. osztályú minőség	40.—	36.—

2. Kedvezményes természetbeni textil-
juttatás!

Továbbra is megilleti a rostkenderter-
melőket a mázsánként 25.— Ft értékű té-
rités nélküli (ingyenes) textiltárolási utal-
vány.

3. Szerződésalkötés kor kat. holdanként

200.— Ft értékű
kamatmentes előleg

jár a textiltárolásból.

4. Nagyüzemi felár!

Mezőgazdasági termelőszövetkezetek,
termelőszövetkezeti csoportok, termelői
társulások, ha különleges minőségű és
lombosított I. o. rostkenderköröt legalább
500 mázsát, vagy azt meghaladó mennyi-
ségben szállítanak, e minőségek után

mázsánként 5.— Ft
nagyüzemi felárat kapnak.

5. Gépszántást, műtrágyát, vetőmagot,
művelési előleget kamatmentes hitelben
kapnak a kendertermelők.6. Kenderágógépek. Termelőszövetkeze-
tek, term. társulások vágógépet gépallo-
másoknál igényelhetnek. Vágási előleget a
vállalat téríti!7. Ingyenes őszi mélyszántás! A mező-
gazdasági termelőszövetkezetnek az őszi
mélyszántás költségét a vállalat megtérí-
ti, ha egész vetésterületét frissen műtrá-
gyazza.

A rostkenderszerződéseket a termelőszö-
vetkezetekkel a vállalat termelési felügye-
lői, egyéni termelőkkel a helyi földműves-
szövetkezetek és kenderfelelősök kötik
meg.

Aki még nem szerződött,

időben kösse meg a rostkenderszerződését,
mert így jobban előkészítheti földjét ken-
dertermelésre, nagyobb termést ér el.

A rostkender termelése népgazdasági
érdek!

DÉLMAGYARORSZAG
ROSTKIKÉSZÍTŐ,
Szeged